

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

Sveriges Kvinnoorganisationers yttrande över SOU 2026:34 Nya nätbrott och andra åtgärder för genomförandet av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Sveriges Kvinnoorganisationer är en partipolitiskt och religiöst obunden paraplyorganisation för den svenska kvinnorörelsen, och samlar idag 58 föreningar som tillsammans representerar över 130 000 kvinnor och flickor. Vi arbetar för kvinnors och flickors frigörelse, fulla mänskliga rättigheter och ett jämställt samhälle. Detta remissyttrande har beretts av Astrid Carsbring, sakkunnig mäns våld mot kvinnor, Sveriges Kvinnoorganisationer och beslutats om av Sveriges Kvinnoorganisationers styrelse 2026-10-25.

Sammanfattande kommentar

Sveriges Kvinnoorganisationer välkomnar utredningens förslag om att skärpa svensk lagstiftning för att leva upp till EU:s direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i nära relationer. Sverige ses ofta som ett föregångsland internationellt för vårt kvinnofridsarbete - då är det viktigt att detta arv förvaltas och att Sverige går längre än direktivets minimikrav. Ny och skärpt lagstiftning måste följas av riktade resurser, specialiserad kompetens och fungerande rättstillämpning. Detta gäller inte minst fridskränkningssbrotten: studier har visat att brottet grov kvinnofridskränkning inte längre används i särskilt stor utsträckning vilket kan tyda på att rättsväsendet saknar tillräcklig kompetens om brottet.¹ På samma sätt är det snart ett årtionde sedan brottet olaga integritetsintrång infördes, trots det har väldigt få blivit dömda i jämförelse med hur vanligt det är att som tjej bli utsatt för att någon sprider hennes intima bilder.² Till exempel anmäldes 1 876 fall av olaga integritetsintrång till polisen år 2021, men endast 27 personer dömdes, vilket innebär att endast dryga 1% av de som anmäls lagförs.³ Det råder på många sätt straffrihet för denna typ av brott i Sverige vilket tyder på en låg kompetens och bristande resurser inom samtliga delar av rättsväsendet. Specialiserade team inriktade på att bekämpa mäns våld mot kvinnor bör inrättas i samtliga

¹ Se till exempel; Brå 2019: [Grov kvinnofridskränkning - Brottets hantering och utveckling i rättskedjan 1998-2017](#)

Samt Roks 2022: [Män slår kvinnor utan straff – och får stöd från samhället - Roks](#)

² [Barn sprider nakenbilder redan i låg- och mellanstadiet | SVT Nyheter](#)
[Så tycker unga i Umeå om spridning av nakenbilder: "Väldigt respektlöst" | SVT Nyheter](#)

³ [Hämndporr svår att lagföra: "Okänt för rättsväsendet"](#)

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

polisregioner. Arbetssätt med särskild kompetens och nära samverkan mellan polis och socialtjänst bör införas. Det är dags att mäns våld mot kvinnor får minst lika hög prioritet som det gängrelaterade våldet – inte bara i ord utan också i praktiken med handling och resurser.

Sveriges Kvinnoorganisationer vill uppmärksamma sambandet mellan mäns våld mot kvinnor, nätbrott och ekonomiskt våld. Kvinnor kan genom hot, tvång och kontroll förmås att använda BankID för att ta lån, genomföra transaktioner eller medverka i ekonomisk brottslighet. Detta kan leda till omfattande skuldsättning och betalningsskyldighet, samtidigt som kvinnan riskerar att själv misstänkas för brott hon tvingats medverka i. Även om skulder i vissa fall kan bestridas om tvång kan bevisas, är detta ofta svårt. Det behövs därför ökad kunskap hos hela samhället kring dessa frågor samt bättre stöd till våldsutsatta kvinnor.

Kap 8. Stöd till brottsoffer

Sveriges Kvinnoorganisationer ifrågasätter genomgående utredningens bedömning att direktivets krav på stöd till brottsoffer redan är uppfyllda. Vi vill särskilt framhålla att specialiserade stödverksamheter såsom kvinno- och tjejjourer behöver långsiktiga och tillräckliga ekonomiska förutsättningar som motsvarar det faktiska behov som finns idag, samt att deras erfarenheter och kunskap om mäns våld mot kvinnor tas tillvara i våldspolitiken. Det finns också behov att säkerställa att socialtjänst, polis och hälso- och sjukvård har kunskap om mäns våld mot kvinnor samt har fungerande rutiner för hänvisning till specialiserat stöd.

Precis som utredningen själv konstaterar saknar Sverige fortfarande en heltäckande nationell struktur av specialiserade mottagningar för våldtagna, och tillgången är ojämn geografiskt. Dessutom har hanteringen av våldtäktsärenden allvarliga brister, bland annat förhörs den misstänkte endast i hälften av fallen och endast ca 5 procent av anmälda våldtäkter leder till fällande dom. Sveriges Kvinnoorganisationer har länge krävt en rättsgaranti för sexualbrott som innebär att anmälda brott ska utredas inom rimlig tid och med de resurser som krävs. Som det ser ut idag råder i princip straffrihet för våldtäkter. Sveriges kvinnoorganisationer anser även att spårsäkring vid våldtäkt måste kunna erbjudas oberoende av om en polisanmälan har gjorts, och att detta ska vara en tydligt reglerad skyldighet för hälso- och sjukvården.

Vad gäller sexuella trakasserier anser Sveriges Kvinnoorganisationer inte att befintlig rådgivning säkerställer ett tillräckligt skydd. Ungefär var tredje arbetande kvinna har blivit

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

sexuellt trakasserad, det är ett enormt arbetsmiljöproblem och ett uttryck för våld mot kvinnor.

Slutligen vill vi påpeka att Sverige ligger långt efter i frågor om våld och vårdnad. Fortfarande ges våldsamma pappor alltför ofta delad eller egen vårdnad om barnen eller rätt till umgänge, trots att barnen oftast själva blivit utsatta för våld, eller bevittnat våldet och därmed utsatts för barnfridsbrottet. Barn är de enda offren för våld som tvingas umgås med sin förövare. Utvecklingen ser inte heller ut att gå åt rätt håll; år 2025 uppgav 36 procent av vår medlemsorganisation Unizons kvinnojourer att barn hade blivit kvar i hemmet med den våldsutövande pappan trots att mamman beviljats skyddat boende, jämfört med 19 procent 2024. Uppgifter om eller risk för våld måste börja väga tungt i beslut om vårdnad, boende och umgänge, vi kan inte acceptera att barn fortsatt tvingas till umgänge med våldsamma fäder.

Kap. 9 Förebyggande arbete och tidig intervention

Sveriges Kvinnoorganisationer välkomnar att direktivet tydligt omfattar förebyggande arbete, det är dock ett område som kräver mycket mer än vad som görs idag. Såsom läget ser ut idag för ideella organisationer, med tidsbegränsade projekt som stor del av finansieringen, är det svårt att säkerställa att direktivets krav uppfylls. Det behövs ett långsiktigt och hållbart förebyggande arbete, och för det krävs långsiktig och trygg finansiering.

9.1 Förebyggande åtgärder

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker förslaget att relevanta myndigheter (inkl. Brottsoffermyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten och Polisen) ska ges i uppdrag att i samverkan ta fram och besluta om riktade medvetandegörande- och kunskapshöjande insatser om de nya brotten som föreslås. Vi vill dock betona vikten av att dessa insatser har ett tydligt och könat kvinnorrättsperspektiv. Även när de straffrättsliga bestämmelserna i utredningen är könsneutrala behöver insatserna utgå från att brotten i den absoluta merparten av fallen handlar om mäns våld mot kvinnor. Det digitala sexuella våldet begås framförallt av män mot kvinnor, för att de är just kvinnor. Detta möjliggörs av och reproducerar samhällets patriarkala könsmaktsordning. Könslinda insatser kommer varken vara medvetandegörande eller kunskapshöjande, utan missa en helt central aspekt av dessa brott.

9.2 Särskilda åtgärder för att förebygga våldtäkt och främja samtyckets centrala roll i sexuella relationer

Sveriges Kvinnoorganisationer delar inte utredningens bedömning att ytterligare åtgärder inte behövs. Det våldspreventiva arbetet mot våldtäkt behöver intensifieras och vara mer långsiktigt, det behöver också nå vuxna män och tydligt adressera mäns ansvar, och inte som idag huvudsakligen bestå av tidsbegränsade projekt eller insatser riktade till barn och unga. Det preventiva arbetet behöver adressera könade maktstrukturer och normaliseringen av sexuellt våld, inte minst från pornografin, bland annat genom införandet av åldersverifikation på pornografiska sidor. Det är även viktigt att se över det straffrättsliga skyddet gällande strypvåld och sexuell exploatering genom till exempel sugar dating och förbud mot algoritmisk optimering som driver unga mot misogynt innehåll. Den samlade kvinnorörelsen behöver involveras systematiskt i framtagande och uppföljning av insatserna. Enligt EU:s direktiv ska medlemsstaterna *"vidta lämpliga åtgärder för att främja förändringar i beteendemönster som har sin grund i de historiskt ojämlika maktförhållandena mellan kvinnor och män eller grundade på stereotypa roller för kvinnor och män, särskilt i samband med sexuella relationer, sex och samtycke"*. Samtidigt vet vi att var fjärde ung tjej i Sverige utsatts för penetration mot sin vilja, dvs våldtäkt.⁴ Det visar tydligt att vi har lång väg kvar att gå, och ett stort behov av ytterligare åtgärder.

9.3 Utbildning och information för yrkespersoner

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker att de myndigheter som omfattas av utbildningsinsatserna i punkterna 1–5 ska ges uppdrag att se över sina riktlinjer och bedöma behovet av ytterligare utbildningsinsatser med utgångspunkt i direktivets krav. Vi delar särskilt utredningens förslag att detta bör ske i samverkan med bland annat civilsamhälleaktörer.

Kapitel 10 Samordning, samarbete och civilsamhällets roll

10.4 Samarbete med icke-statliga organisationer

Sveriges Kvinnoorganisationer anser att genomförandet av samarbete med icke-statliga organisationer behöver stärkas. EU-direktivet kräver samarbete och regelbundna samråd med civilsamhället, särskilt i frågor om stöd, politikutformning, kampanjer, forskning, utbildning samt uppföljning och utvärdering. Erfarenheter från kvinnorörelsen, inte minst från vårt EU-samverkansprojekt MOTERIS, visar att

⁴ [Ny stor enkätundersökning om ungas sexuella och reproduktiva hälsa — Folkhälsomyndigheten](#)

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

kvinnorätsorganisationer i Sverige upplever att samverkan med beslutsfattare försämrats de senaste åren; många upplever till exempel att politiker bjuder in till möten men att synpunkter som förs fram inte tas tillvara eller får gehör i policyprocesser. Vi anser därför att regeringen bör säkerställa en formaliserad, återkommande samrådsstruktur med kvinnorätsorganisationer och förutsättningar för deras faktiska medverkan i genomförande och uppföljning i enlighet med EU-direktivet.

11 Genomförandet av direktivet i svensk rätt – behov av nya straffbestämmelser m.m.

11.2 Straffrättsliga bestämmelser

11.2.1 Straffansvaret för kvinnlig könsstympning utvidgas

Sveriges kvinnoorganisationer tillstyrker utredningens förslag om att utvidga straffansvaret för kvinnlig könsstympning samt oskuldsingrepp, genom att ett särskilt straffansvar ska införas för den som genom olaga tvång eller på annat sätt förmår någon annan att genomgå kvinnlig könsstympning eller tillåter att en person som inte har fyllt arton år könsstympas. Kvinnlig könsstympning är ett extremt uttryck för kvinnoförtryck och en grov kränkning av kvinnans kroppsliga integritet. Vi ser därför mycket positivt på ett utvidgat straffansvar.

11.2.2 Straffansvar införs för spridning av falskt och manipulerat intimt material

Sveriges Kvinnoorganisationer är positiva till att straffansvar för spridning av falskt och manipulerat intimt material införs i bestämmelsen om olaga integritetsintrång. Vi anser dock att det behöver säkerställas att brottsbeskrivningen omfattar de former av digitalt sexuellt våld som kvinnor och flickor faktiskt utsätts för. Kravet att spridningen ska vara ägnad att medföra allvarlig skada riskerar att lämna kränkande handlingar utanför straffansvaret. Det har blivit alltmer vanligt förekommande att förövare delar kvinnor och flickors intima bilder i olika nätforum och chattgrupper och så kallade deep fakes som tas fram på kvinnor och flickor. Regeringen bör därför särskilt analysera bestämmelsens räckvidd och hur skadebedömningen ska göras.

Vidare behöver definitionen av intimt material granskas mot de former av sexuellt kränkande skildringar som de facto förekommer på nätet. En företeelse är så kallade "cum tributes", där män delar bilder eller filmer där de ejakulerar på en bild av en kvinna. Kvinnan kan vara fullt påklädd på den ursprungliga bilden, men skildringen utgör ändå en allvarlig sexuell kränkning. Vi förordar därför att regeringen säkerställer att lagstiftningen omfattar även sådana former av sexuellt kränkande material.

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

11.2.3 Ett utvidgat straffansvar för otillbörlig övervakning som är upprepad eller varaktig

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker en ny straffbestämmelse om olaga övervakning, som utvidgar straffansvaret för den som utsätter en annan person för otillbörlig övervakning som är upprepad eller varaktig och ägnad att medföra allvarlig skada för den som övervakas. Digital övervakning är ofta en central del av den kontroll som våldsutövande män utövar mot kvinnor i nära relationer. Det är därför viktigt att bestämmelsen kan tillämpas på övervakning som ingår i ett återkommande mönster av kontroll och psykiskt våld. Vi anser att rekvisitet ”ägnad att medföra allvarlig skada” särskilt bör analyseras utifrån sådan utsatthet.

11.2.4 Nättrakasserier kriminaliseras

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker att en ny straffbestämmelse om nättrakasserier ska införas, som omfattar den som tillsammans med andra angriper en annan person genom hotfulla eller kränkande meddelanden som sprids med tekniskt hjälpmedel, om angreppet är ägnat att medföra allvarlig skada. Vi är dock kritiska till att utredningen menar att gärningspersonen ska agera tillsammans med minst två andra personer. Ett koordinerat angrepp från två personer kan orsaka samma typ av rädsla och utsatthet som ett angrepp från tre personer, och bör således också omfattas av brottet.

Vi tillstyrker att brottet ska kunna ingå som ett led i grov kvinnofridskränkning. Det förutsätter samtidigt att polis, åklagare och domstolar har kunskap och resurser att identifiera och lagföra upprepade gärningar som delar av ett mönster av våld och kontroll.

11.2.5 Straffansvar införs för olaga identitetsexponering

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker att en ny straffbestämmelse om olaga identitetsexponering ska införas och avse att, med tekniskt hjälpmedel, olovligen sprida en personuppgift i syfte att uppmåna till våld mot, eller till någon annan handling som är ägnad att medföra allvarlig skada för personen. Det är viktigt att bestämmelsen även ger ett effektivt skydd i de fall till exempel personuppgifter publiceras på nätet, så kallad doxxing – detta används för att utsätta kvinnor, inte minst kvinnliga opinionsbildare och beslutsfattare, för hot och våld vilket riskerar att tysta kvinnor och är ett hot mot demokratin.

11.2.6 Könsbaserat näthat kriminaliseras

Sveriges Kvinnoorganisationer är positiva till att en ny straffbestämmelse om könsbaserat näthat införs. Vi anser att lagstiftningen måste synliggöra och motverka just kvinnohat och lagstiftningen får därför inte vara könsneutral. Det

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

könsbaserade hat som riktas mot kvinnor har en nära koppling till mäns våld mot kvinnor. Det syftar till att begränsa kvinnors yttrandefrihet och deltagande i demokratin. Vi delar utredningens bedömning att våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem, att hat riktat specifikt mot kvinnor kan ses som ett uttryck för normer om kvinnors underordning som är en bidragande orsak till våldet, och att särskilt kvinnliga opinionsbildare ofta utsätts för könsbaserat hat.

Det avgörande är att bestämmelsens utformning och tillämpning tar hänsyn till de strukturella mönster som präglar just kvinnohat. Jämför vi med hatbrottsgrunderna, så är det inte alla hatbrottsgrunder som är neutrala såsom 'sexuell läggning', utan till exempel trosbekännelse är ett begrepp som omfattar enbart de individer som faktiskt är religiösa, det vill säga bekänner sig till en tro. Den kan således inte sägas omfatta ateister eller agnostiker – vilket ju är i sin ordning eftersom dessa i Sverige heller inte utsätts för hatbrott på grund av deras grupptillhörighet. På samma sätt bör det vara könsbaserat näthat mot kvinnor som kriminaliseras, eftersom män inte utsätts för hatbrott i egenskap av deras kön.

Om brottet utformas könsneutralt vill vi att regeringen tydligt beskriver det könsbaserade hatet mot kvinnor och dess konsekvenser för kvinnors trygghet, yttrandefrihet och demokratiska deltagande i förarbetena.

11.2.7 Kravet på dubbel straffbarhet för vilseledande till äktenskapsresa tas bort

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker att vilseledande till äktenskapsresa ska vara undantaget från kravet på dubbel straffbarhet.

11.3 Andra författningsändringar

Sveriges kvinnoorganisationer tillstyrker samtliga förslag under 11.3 (se nedan), vilka är avsedda att förbättra skydd och stöd till brottsoffer samt i vissa fall närstående till brottsoffer, dock med en särskild kommentar till 11.3.4 om stödsökandes personuppgifter, se nedan:

11.3.1 Informationsskyldigheten i 13 a § förundersökningskungörelsen utvidgas i vissa avseenden

11.3.2 En bestämmelse om att närstående till brottsoffer i vissa fall ska förutsättas ha ett skyddsbehov införs

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

11.3.3 En skyldighet att underrätta en skyddsperson om en överträdelse av ett kontaktförbud eller en europeisk skyddsorder införs

11.3.4 Ett krav på att stödsökandes personuppgifter endast får bevaras en viss längsta tid införs för att ideella organisationer ska få statsbidrag

Utredningen föreslår att statsbidrag endast ska kunna lämnas till en ideell organisation som åtar sig att inte lagra en stödsökandes personuppgifter längre än nödvändigt och som längst fem år efter den sista kontakten. Kvinno- och tjejjourer arbetar med starka krav på sekretess och trygg hantering av uppgifter, men verksamheternas förutsättningar och behov skiljer sig åt. Sveriges Kvinnoorganisationer anser att ett nytt bidragsvillkor måste vara proportionerligt, förenligt med dataskyddsreglerna och utformat så att det inte leder till en ökad administrativ börda för redan hårt pressade jourer.

12.1 En ny lag om avlägsnande av material med anknytning till vissa nätbrott ska införas

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker förslaget att införa en ny lag om avlägsnande av nätbrottsinnehåll. Det är av yttersta vikt att alla de kvinnor och flickor som utsätts för olaga integritetsintrång och får intima bilder och videor på sig själva spridda, ofta med hot om utpressning eller hot om sexuellt våld, skyndsamt får hjälp att ta bort detta material från webben. Ofta beskriver kvinnor och flickor utsatta för detta att spridningen till allmänheten är den värsta delen av brottet – att de aldrig vet vem eller vilka som har sett materialet, ryktesspridning med mera.

Det är även viktigt att motverka spridningen av kvinnohatiskt material online som bidrar till att normalisera hat, hot och våld mot kvinnor och riskerar att radikalisera unga män på olika sociala medier. Det finns flera exempel på unga män som konsumerat kvinnohatande material online, radikaliserats och slutligen begått våldsbrott riktade mot kvinnor. Här behöver samhället ha en beredskap och arbeta våldsförebyggande på olika sätt.

13.1–13.3 Brottet grov olaga förföljelse

Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker att den straffrättsliga regleringen om olaga förföljelse skärps och kompletteras med en särskild straffskala och en egen beteckning för grovt brott, grov olaga förföljelse. Vi tillstyrker även att brottet ska utformas på liknande sätt som bestämmelserna om fridskränkingsbrotten och

Till: Justitiedepartementet Diarienummer:
Ju2026/01507
Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer
Datum och ort: Stockholm, 26 oktober 2026

hedersförtryck, eftersom detta speglar den karaktär som förföljelsebrott ofta tar sig uttryck i. Vi vill dock återigen påpeka det minskade användandet av kvinnofridskränkningsbrottet, och uppmana till en kompetenshöjning inom hela rättsväsendet kring fridskränkningarna samt hedersförtryck, med särskild emphasis på brottet grov kvinnofridskränkning. Sveriges Kvinnoorganisationer tillstyrker även att brottet grov olaga förföljelse ska omfattas av häktningpresumtionen.